

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURDUR İL ÖZEL İDARESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	13
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	13
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	13
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	14
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	16
7.	DENETİM BULGULARI.....	16
8.	EKLER.....	24

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	6
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	7
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	8
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	9
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	10
Tablo 7: Burdur İl Özel İdaresinin Sermayesinin Tamamına Sahip Olduğu Şirketler	10
Tablo 8: Burdur İl Özel İdaresinin Hissedarı Olduğu Şirketler	11
Tablo 9:Duran Varlıkların Kayıtlı Değerinden Fazla Ayrılan Amortismanlar Tablosu	19
Tablo 10:Amortisman Ayrılmayan Duran Varlıklar Tablosu	20

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kurum Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Mevzuat Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması
2. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
3. Bazı Varlık Hesapları İçin Ayrılan Amortisman Tutarlarının Duran Varlığın Kayıtlı Değerinden Yüksek Olması ve Varlık Grubunda Kayıtlı Varlık Bulunmasına Rağmen Bazı Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Mevzuatta Sayılmayan İşler İçin Ödenek Aktarılması
2. Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerine Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Burdur İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup faaliyetlerini 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Bu itibarla il özel idareleri il halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan, karar organı olan il genel meclisi seçimle oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir. İl özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre İl Özel İdaresi, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,

c) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri,

yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ayrıca bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, kendi görev alanına giren sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların ildeki tüm yapım, bakım ve onarım işlerini kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarından aktarılan bu tür ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar il özel idarelerince tüm il sınırları içerisinde yapılabilmektedir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 97'nci maddesinde mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kaldırılarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı teşkilatı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 100'üncü maddesinde de; mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak yeni kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yerel yönetimler hakkında verilen yetki ve görevlerin yanında, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile İçişleri Bakanlığına verilen il özel idaresinin teşkilatı ve işleyişi üzerinde düzenleme, izin ve onay verme görev ve yetkileri halen devam etmektedir. Bu itibarla 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca, il özel idarelerinin organlarının çalışma usulleri, norm kadrolarının belirlenmesi, üst yönetici olarak vali ve genel sekreterin atanması, idari denetimi, bütçe ve muhasebe sisteminin oluşturulması, borçlanma izni, işletme ve şirket kurulması ile yurtdışı ilişkilerin yürütülmesi konuların da İçişleri Bakanlığının yetkisi devam etmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İl özel idaresinin organları; il genel meclisi, il encümeni ve validir. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereğince; İl Genel Meclisi, İl Özel İdaresinin karar organıdır ve ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. İl Genel Meclisi, başkan dâhil 35 üyeden oluşmaktadır. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi İl Genel Meclisi Kararı ile olur.

İl encümeni ise valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşan il özel idaresinin icra organıdır.

Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Görev ve yetkileri 5302 sayılı Kanun'un 30'ncü maddesinde sayılan Vali, il özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmektedir. İl özel idaresi personeli vali tarafından atanır.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat

hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Genel sekreter, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile atanır ve aynı usulle görevden alınır.

İl özel idaresi teşkilatı; Genel Sekter, Genel Sekreter Yardımcıları ile Destek Hizmetleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Etüt Proje Müdürlüğü, Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü, Sağlık Hizmetleri Müdürlüğü, Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü, Encümen Müdürlüğü, Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü, Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü, Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ile Vali'ye bağlı olarak görev yapan birimlerden oluşmaktadır.

İl özel idaresinin teşkilat yapısında, doğrudan valiye bağlı iki adet birim belirlenmiştir. Bunlar; Genel Sekreterlik ve İç Denetim Birimidir.

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, İl genel meclisinin onayından geçirmek suretiyle yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

İl özel idaresinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Burdur İl Özel İdaresi hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro	Dolu Kadro Sayısı
Memur	175	127
Sözleşmeli Personel		
Kadrolu İşçi	84	75
Geçici İşçi	0	2
Toplam	259	204
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan		138

Ayrıca Kurumun doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu 8 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

İl özel idaresi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabidir.

İl özel idaresi bütçesi ile muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 44, 45 ve 48'inci, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 65'inci ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18 ve 22'nci maddelerine dayanılarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği, il özel idarelerinin gelir ve gider bütçelerinin hazırlanması, kesin hesabın çıkarılması, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesi amaçlarına göre faaliyet göstermelerini öngörmektedir.

İl özel idarelerinin mali işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeler, bu belgelerin şekil ve türleri Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirlenmiştir.

İlin stratejik plânına uygun olarak hazırlanan bütçe, il özel idaresinin mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir. Bütçe yılı devlet mali yılı ile aynıdır.

Vali tarafından hazırlanan bütçe tasarısı Eylül ayı başında il encümenine sunulur. Encümen, bütçeyi inceleyerek görüşüyle birlikte Kasım ayının birinci gününden önce il genel meclisine sunar.

İl genel meclisi bütçe tasarısını yılbaşından önce aynen veya değiştirerek kabul eder. Ancak, meclis bütçe denkliliğini bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamaz.

İl özel idaresi bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir. İlçelerde bu yetki kaymakam tarafından kullanılır.

İlçelere gönderilecek ödeneklerin, il özel idaresi mali kontrol yetkilisi tarafından vize edilmesi yeterlidir. Bu ödeneklerin harcanması sırasında ayrıca harcama öncesi kontrol işlemi yapılmaz.

Her yıl bütçesinin kesin hesabı, vali tarafından hesap döneminin bitiminden sonra gelen Mart ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap il genel meclisinin Mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır.

Burdur İl Özel İdaresi bütçesinin hesaplarını Mali Hizmetler Müdürlüğü tutmaktadır. Muhasebe hizmetleri İçişleri Bakanlığının e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

İl özel idare bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

İl özel idaresinin bütçe gelir ve giderlerine ilişkin tahminlerle, gerçekleştirmelere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 2: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

EKod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Bütçe (TL)	Borçlanma (TL)	Tahsisli Ödenek (Bakanlık) (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	11.781.130,20	17.790.000,00	10.922.000,00		44.341.503,47	245.000,00	85.079.633,67	74.226.764,68	1.031.890,72	9.838.978,27
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	600.000,00	2.630.000,00	1.344.000,00		9.843.774,23	90.000,00	14.507.774,23	12.511.947,07	195.827,16	1.800.000,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	18.737.743,43	38.978.000,00	35.705.000,00	29.500.000,00	36.032.842,48	4.160.411,33	163.113.997,24	126.925.372,41	3.702.534,28	32.486.090,55
04	Faiz Giderleri		1.000.000,00	4.500.000,00	4.500.000,00			10.000.000,00	5.628.471,71	4.371.528,29	
05	Cari Transferler	5.465.008,81	2.930.000,00	4.049.000,00		34.991,19	-4.204.640,00	8.274.360,00	5.871.742,26	902.617,74	1.500.000,00
06	Sermaye Giderleri	62.501.309,52	35.900.390,00	14.480.000,00	66.000.000,00	48.155.987,68	-15.419.300,29	211.618.386,91	120.891.080,37	1.899.894,61	88.809.411,48
07	Sermaye Transferleri		2.351.000,00	1.000.000,00		15.000.000,00	27.149.205,06	45.500.205,06	44.715.101,00	785.104,06	
08	Borç Verme		0,00				100.000,00	100.000,00	100.000,00		
09	Yedek Ödenek		5.420.610,00	7.000.000,00			-12.120.676,10	299.933,90		299.933,90	
Toplam		99.085.191,96	107.000.000,00	79.000.000,00	100.000.000,00	153.409.099,05	000,00	538.494.291,01	390.870.479,50	13.189.330,76	134.434.480,75

Burdur İl Özel İdaresinin 2022 mali yılı bütçesi ile 107.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde İl Özel İdaresi Meclis Kararı ile 5(beş) ek bütçe ile toplam 79.000.000,00 TL ek ödenek ve 100.000.000,00 TL borçlanma ile toplam ödenek tutarı 286.000.000,00 TL olarak belirlenmiştir. Bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarınca gönderilen ve önceki yıldan devreden 99.085.191,96 TL ödenek ile 2022 yılında gönderilen 153.409.099,05 TL ödenek ile birlikte toplam ödenek tutarı 538.494.291,01 TL olmuştur.

Yıl içinde 390.870.479,50 TL bütçe gideri yapılmış, 13.189.330,76 TL ödenek iptal edilmiş, 134.434.480,75 TL ödenek ise sonraki yıla devretmiştir.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	360.000,00	802.433,73	620,00	801.813,73	222,73
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.761.000,00	5.463.378,58	2.609,41	5.460.769,17	114,70
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	14.000.000,00	155.545.362,85	-	155.545.362,85	1.111,04
05- Diğer Gelirler	149.662.449,10	180.170.131,52	-	180.170.131,52	120,38
06- Sermaye Gelirleri	17.216.550,90	-	-	-	-
9- Red ve İadeler (-)	-	-	-	-	-
Toplam	186.000.000,00	341.981.306,68	3.229,41	341.978.077,27	183,86

Kurumun bütçe gelirlerinin %98,17'si Bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarından alınan bağış ve yardımlar ile merkezi idareden alınan vergi gelirleri, maden işlerinden alınan payların takip edildiği diğer gelirlerden oluşmaktadır. 2022 yılında net bütçe geliri % 183,86 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelir tahmininde öngörülen sermaye gelirlerinde tahsilat yapılamamıştır. Bütçe gelir tahminine göre vergi gelirlerindeki artış oranı %222,73, alınan bağış ve yardımlar kalemindeki artış oranı %1.111,04, diğer gelir kalemindeki artış oranı ise %120,38 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)	Ek Bütçe (TL)	Borçlanma (TL)	Olağanüstü Bütçe (Tahsisli Ödenek) (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	17.790.000,00	10.922.000,00		44.341.503,47	85.079.633,67	74.226.764,68	87,24
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.630.000,00	1.344.000,00		9.843.774,23	14.507.774,23	12.511.947,07	86,24
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	38.978.000,00	35.705.000,00	29.500.000,00	36.032.842,48	163.113.997,24	126.925.372,41	77,81
04- Faiz Gideri	1.000.000,00	4.500.000,00	4.500.000,00		10.000.000,00	5.628.471,71	56,28
05- Cari Transferler	2.930.000,00	4.049.000,00		34.991,19	8.274.360,00	5.871.742,26	70,96
06- Sermaye Giderleri	35.900.390,00	14.480.000,00	66.000.000,00	48.155.987,68	211.618.386,91	120.891.080,37	57,12
07- Sermaye Transferleri	2.351.000,00	1.000.000,00		15.000.000,00	45.500.205,06	44.715.101,00	98,27
08- Borç Verme					100.000,00	100.000,00	100
09- Yedek Ödenekler	5.420.610,00	7.000.000,00			299.933,90		
Toplam	107.000.000,00	79.000.000,00	100.000.000,00	153.409.099,05	538.494.291,01	390.870.479,50	72,58

2022 yılında bütçe giderleri; yıl başında öngörülen bütçeye göre %365,30 artmasına rağmen yıl içinde kabul edilen 5(beş) ek bütçe ve Bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarınca gönderilen ödenek ve borçlama tutarlarındaki artıştan dolayı toplam ödeneğin %72,58 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kurumun bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2021 yılının 2020 yılına, 2022 yılının 2021 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2020-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2021- 2022 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	-	-	802.433,73	-	100
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.632.346,82	3.853.959,99	5.463.378,58	6,10	41,76
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	117.545.129,35	141.917.307,79	155.545.362,85	20,73	9,60
Diğer Gelirler	65.878.848,63	90.754.069,85	180.170.131,52	37,76	98,52
Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
Toplam	187.056.324,80	236.525.337,63	341.981.306,68	26,44	44,58
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	291,84	3.169,83	3.229,41	986,15	1,88
Net Toplam	187.056.032,96	236.522.167,80	341.978.077,27	26,44	44,58

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında gelirler bir önceki yıla göre 105.455.909,47 TL'lik (%44,58) artış göstermiştir. Bu bağlamda alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 13.628.055,06 TL (%9,60), Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde 1.609.418,59 TL (%41,76), diğer gelirlerde 89.416.061,67 TL (%98,52) artış olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2022- 2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	35.966.130,44	39.612.995,92	74.226.764,68	10,14	87,38
SGK Devlet Prim Giderleri	6.597.048,38	7.885.643,64	12.511.947,07	19,53	58,66
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	29.692.617,77	48.301.128,42	126.925.372,41	62,67	162,78
Faiz Giderleri	1.670.539,30	944.545,07	5.628.471,71	-43,46	495,89
Cari Transferler	2.485.386,82	2.796.689,95	5.871.742,26	12,52	109,95
Sermaye Giderleri	79.521.729,62	60.208.569,44	120.891.080,37	-24,28	100,79
Sermaye Transferleri	6.247.594,49	24.692.841,98	44.715.101,00	295,24	81,08
Borç Verme	0,00	300.000,00	100.000,00	100	66,67
Toplam	162.181.046,82	184.742.414,42	390.870.479,50	13,91	115,76

Kurumun bütçe giderleri toplamı 2022 yılında 2021 yılına göre 206.128.065,08 TL (%115,76) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2022 yılında personel giderlerinin 34.613.768,76 TL (%87,38), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 4.626.303,43 TL (%58,66) arttığı görülmektedir. Mal ve hizmet alım giderlerinde 78.624.243,99 TL'lik (%162,78), sermaye giderlerinde 60.682.510,93 TL'lik (%100,79) artış gerçekleşmiştir. Bütçe giderleri arasındaki en belirgin artış 4.683.926,64 TL (%495,89) TL ile faiz giderlerinde olmuştur. Faiz giderlerindeki bu artış dönem içinde yapılan 100.000.000,00 TL borçlanmadan kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Kurumun faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2022 yılı Faaliyet Gideri 350.380.245,40 TL, Net Faaliyet Geliri 346.715.487,27 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise; 3.664.758,13 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kurumun doğrudan hissedarı olduğu 8 adet şirketi olup aşağıda yer alan tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 7: Burdur İl Özel İdaresinin Sermayesinin Tamamına Sahip Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Burdur İl Özel İdaresi Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Burdur İl Özel İdaresi Personel Ltd. Şti.	10.000,00	10.000,00	100
2	Burdur İl Özel İdaresi Turizm Hizmetleri A.Ş.	50.000,00	50.000,00	100

Tablo 8: Burdur İl Özel İdaresinin Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Kurumun Hissedar Olduğu Şirket	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Kurumun Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Kurumun Hisse Oranı (%)
1	Isparta Göller Bölgesi Teknokent A.Ş.	3.825.000,00	38.250,00	1
2	Burdur MAKÜ-BAKA Teknokent A.Ş.	16.875.000,00	9.956,25	0,59
3	Yeşilova Halı ve Yün İpliği ve Battaniye Fabrikası T.A.Ş.	50.000,00	48.735,00	97,47
4	Büğdüz Halı Atölyeleri T.A.Ş.	45,00	44,10	98
5	Burdur 2. Organize Sanayi Bölgesi	55.000,00	18.700,00	34
6	Bucak Organize Sanayi	59.071,32	19.493,53	33

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.1.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Burdur İl Özel İdaresi muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.1.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

a) Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- b) Mizan cetveli
- c) Temel mali tablolar

- 1) Bilanço
- 2) Faaliyet sonuçları tablosu
- 3) Nakit akış tablosu
- d) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.1.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp

sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin

doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı

Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

İç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması kapsamında yapılan incelemeler sonucunda iç kontrol sistemleri ile ilgili tespitler aşağıda kısaca belirtilmiştir.

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerinin tanımlanmasıyla ilgili bazı çalışmalar yapmış olmakla beraber 5018 Sayılı Kanun 55'inci Maddesi çerçevesinde değerlendirildiğinde rehberlik hizmeti açısından bu çalışmalar yeterli değildir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, iş yoğunluğu nedeniyle değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup üç iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolar boştur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Burdur İl Özel İdaresi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kurum Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Mevzuat Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre yapılması gereken envanter ve değerlendirme işlemlerinin tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt şekli” başlıklı 7’nci maddesinde, kamu idarelerinin yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlarını Yönetmelikte belirtilen cinslere göre ekte yer alan formlara kaydetmeleri ve mali hizmetler birimince de bu formların konsolide edilerek Yönetmelik’in ekinde yer alan taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Yönetmelik'in "Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesinde; taşınmazların fiili envanterinin emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30.09.2014 tarihine kadar tamamlanacağı ve ilgili formlara ve icmal cetvellerine kaydedileceği, fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgilerin muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verileceği ve muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01.10.2014 tarihi itibarıyla çıkararak ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılacağı ve Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki Yönetmelik hükümlerinde açıkça ifade edildiği üzere en geç 30.09.2014 tarihi itibarı ile mevcut taşınmazların fiili envanterinin kurumların kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince tamamlanarak muhasebe birimlerine verilmesi, muhasebe birimlerinin de 01.10.2014 tarihi itibarıyla fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapmaları gerekmektedir. Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin ise 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Ancak muhasebe kayıtları, mali tablolar ve taşınmaz icmal cetvellerinin incelenmesi sonucunda envanter, değerlendirme ve kayıt işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür.

Bu kapsamda taşınmazların envanter, değerlendirme ve kayıt işlemlerinin yönetmelik hükümlerine göre tamamlanmaması 250-Arazi ve Arsalar, 251-Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri, 252-Binalar ve 500- Net Değer/Sermaye hesaplarının gerçek değerleri ile bilançoda almamasına neden olmaktadır. Mevzuata uygun olarak taşınmazların değer tespitlerinin yapılması ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Kurumun mali tabloları incelendiğinde kurum bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *Temel kavramlar* başlıklı 5'inci maddesiyle; dönemsellik kavramı, "*kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptılır*" ve ihtiyatlılık kavramı, "*muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır*" şeklinde tanımlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 281’inci maddesinde;

“*Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.*” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 330'ncü maddesinde;

“*Bu hesap, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.*” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca kurum bünyesinde 84 sürekli işçi, 696 sayılı KHK uyarınca da 136 işçi çalıştırılmasına rağmen bu işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmamıştır.

Muhasebenin ihtiyatlılık kavramı ve dönemsellik ilkesi gereği kurumun 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı ve 630-Giderler hesaplarını kullanmak suretiyle kıdem tazminatı karşılığı ayırması ve bu karşılıklardan faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatlarına ait kısımları 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabına aktarması gerekmektedir.

BULGU 3: Bazı Varlık Hesapları İçin Ayrılan Amortisman Tutarlarının Duran Varlığın Kayıtlı Değerinden Yüksek Olması ve Varlık Grubunda Kayıtlı Varlık Bulunmasına Rağmen Bazı Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Bazı duran varlık hesapları için ayrılan birikmiş amortisman tutarlarının, ilgili duran varlığın kayıtlı değerinden yüksek olduğu ve varlık grubunda kayıtlı varlık bulunmasına rağmen bazı varlıklar için hiç amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “257 Birikmiş amortismanlar hesabı (-)” ile ilgili 202'nci maddesinde; bu hesabın maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanıldığı ifade edilmiştir.

04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği "Amortisman ve Tükenme Payları" (Sıra No: 47) isimli tebliğ ile kamu idarelerinin duran varlıklarından hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi

tutulacağına, buna ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları belirlenmiştir.

Mezkur Tebliğ'e göre kamu idarelerinde muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabında yer alan taşınmazlar ile 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 Taşıtlar Hesabı, 255 Demirbaşlar Hesabında yer alan taşınırlar için amortisman ayrılması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılması gerekmekte olup duran varlıklar tamamen amorti edilene kadar amortisman ayrılması gerekmektedir. Bu nedenle duran varlıklar için ayrılan birikmiş amortisman tutarları, maddi duran varlıkların kayıtlı değerlerinden fazla olamayacaktır.

Yapılan incelemede, aşağıda ayrıntıları gösterildiği üzere, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 Taşıtlar Hesabı ve 255 Demirbaşlar Hesabındaki kayıtlı maddi duran varlıklar için ayrılan birikmiş amortisman tutarlarının, maddi duran varlıkların kayıtlı değerinden toplam 1.705.995,46 TL fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 9:Duran Varlıkların Kayıtlı Değerinden Fazla Ayrılan Amortismanlar Tablosu

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri (TL)	Amortisman Toplam Değeri (TL)	Fark (TL)
252.xx.xx.01.01	Hizmet Binaları	6.604.400,00	8.243.071,38	-1.638.671,38
253.02.01..	Tarım ve Ormancılık Makineleri ve	0,00	8.235,19	-8.235,19
254.01.02..	Yolcu Taşıma Araçları	439.155,83	453.136,98	-13.981,15
254.01.07..	Motorsuz Kara Araçları	87.921,05	130.678,18	-42.757,13
255.07.01..	Kütüphane Mobilyaları	385,40	385,57	-0,17
255.07.04..	Bilgi Saklama Üniteleri	0,00	810,00	-810,00
255.09.03..	Saha Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	0,00	0,12	-0,12
255.11.01..	Vitrinde Sergilenen Süs Eşyaları	3.881,73	5.159,73	-1.278,00
255.12.01..	Yemek, Servis ve Çatal-Bıçak Takımları	0,00	262,32	-262,32
TOPLAM		7.135.744,01	8.841.739,47	1.705.995,46

Diğer yandan aşağıda ayrıntısı gösterilen ve toplam değeri 30.554.789,21 TL olan maddi duran varlıklar için hiç amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Tablo 10:Amortisman Ayrılmayan Duran Varlıklar Tablosu

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri (TL)	Amortismanların Toplam Değeri (TL)	Fark (TL)
251.xx.01.00.	Boru Hatları	385.241,79	0,00	385.241,79
251.xx.02.00.	Enerji Nakil Hatları	105.454,39	0,00	105.454,39
251.xx.03.00.	Su İsale Hatları	360.601,15	0,00	360.601,15
251.xx.04.00.	Kanalizasyon Hatları	232.906,87	0,00	232.906,87
251.xx.07.00.	Yollar	798.526,75	0,00	798.526,75
251.xx.20.02.	Parklar ve Yeşil Alanlar	8.399,00	0,00	8.399,00
251.xx.99.00.	Diğer Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	2.371,92	0,00	2.371,92
252.xx.xx.01.99	Diğer	484.125,82	0,00	484.125,82
252.xx.xx.02.01	Ana Okulları	150.527,72	0,00	150.527,72
252.xx.xx.02.02	İlköğretim Okulları	14.455.915,04	0,00	14.455.915,04
252.xx.xx.02.03	Orta Öğretim Okulları	1.472.715,21	0,00	1.472.715,21
252.xx.xx.02.05	Meslek Eğitim Merkezleri	23.753,40	0,00	23.753,40
252.xx.xx.02.99	Diğer	50.538,90	0,00	50.538,90
252.xx.xx.03.02	Sağlık Ocakları	961.903,99	0,00	961.903,99
252.xx.xx.03.04	Hastaneler	477.368,68	0,00	477.368,68
252.xx.xx.03.06	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri	105.610,00	0,00	105.610,00
252.xx.xx.04.01	Yurt ve Pansiyonlar	5.972.923,06	0,00	5.972.923,06
252.xx.xx.04.99	Diğer	67.906,52	0,00	67.906,52
252.xx.xx.05.01	Spor Sahaları	97.135,79	0,00	97.135,79
252.xx.xx.05.99	Diğer	116.739,09	0,00	116.739,09
252.xx.xx.06.99	Diğer	1.650.813,36	0,00	1.650.813,36
252.xx.xx.09.99	Diğer	171.052,56	0,00	171.052,56
253.01.03..	Görüntüleme, Bilgi Toplama ve Takip Sistemleri	88.500,00	0,00	88.500,00
253.01.99..	Diğer Tesis ve Sistemler	36.582,36	0,00	36.582,36
253.02.01..	Tarım ve Ormancılık Makineleri	2.089.988,02	0,00	2.089.988,02
254.01.06..	Mopet ve Motosikletler	15.000,00	0,00	15.000,00
254.02.07..	Botlar	7.208,00	0,00	7.208,00
255.01.05..	Hastanede Kullanılan Demirbaş Niteliğindeki Taşınır	1.422,20	0,00	1.422,20
255.06.04..	Güzel Sanat Eserleri	10.445,00	0,00	10.445,00
255.06.07..	Tabletler	1.947,00	0,00	1.947,00
255.07.03..	Görsel ve İşitsel Kaynaklar	810,00	0,00	810,00
255.08.01..	Eğitim Mobilyaları ve Donanımları	145.132,50	0,00	145.132,50
255.09.01..	Doğa Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	5.223,12	0,00	5.223,12
TOPLAM		30.554.789,21	00,00	30.554.789,21

Kurum mülkiyetindeki varlıkların amortisman ve tükenme paylarının, Amortisman ve Tükenme Payları konulu 47 Sıra Numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği hükümlerine uygun olarak ayrılması sağlanmalıdır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Mevzuatta Sayılmayan İşler İçin Ödenek Aktarılması

Burdur İl Özel İdaresi bütçesinden 2022 yılında, köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımları dışında kalan toplam 8.248.385,87 TL Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'ne aktarıldığı görülmüştür.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun, Köylere Hizmet Götürme Birlikleri başlıklı 18'inci maddesinin 5793 sayılı Kanunun 44'üncü maddesi ile değişik üçüncü fıkrasında;

*“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir.”*denilmek suretiyle hangi hizmetler için birliklere ödenek aktarılacağı düzenlenmiştir.

Kanun koyucu köylere hizmet götürme birliklerine, sadece madde metninde sayılan yatırımlar için ayrılan ödeneklerin aktarılmasına cevaz vermiştir. Bu hizmetler dışında kalan hizmetler için birliklere ödenek aktarılmaması gerekmektedir.

BULGU 2: Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerine Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

Bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarınca il özel idarelerince gerçekleştirilmek üzere aktarılan yatırım ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarıldığı görülmüştür.

5302 sayılı Kanunu'nun 6'ncı maddesinde; *“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrafta öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu düzenleme uyarınca Bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinin il özel idarelerine aktarılması halinde; bu ödeneklerin tahsis amacı dışında kullanılmaması ve bu ödeneklerin İl Özel İdaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılması gerekmesine rağmen Bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinden 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesi hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi için aktarılan toplam 24.598.044,92 TL tutarındaki ödenek Burdur İl Özel İdaresince KHGB'lerine aktarılmıştır.

Bu düzenleme kapsamında aktarılan ödeneklerin ihale mevzuatı açısından il özel idareleri ile farklı mevzuata tabi olan Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'ne (KHGB) aktarılmaması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı Maddesi Kapsamında Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu cari yılda da devam ettiğinden 2022 yılı denetim raporuna bulgu olarak alınmıştır.
5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Üçüncü Fıkrasında Sayılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Yapım, Bakım ve Onarım İşleri, Bölünmüş Yol, Elektrifikasyon, Köy Yolu, İçme Suyu, Sulama Suyu ve Kanalizasyon Yatırımları Dışındaki İşler İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarmalar Yapılması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu cari yılda da devam ettiğinden 2022 yılı denetim raporuna bulgu olarak alınmıştır.
Burdur İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu cari yılda da devam ettiğinden 2022 yılı denetim raporuna bulgu olarak alınmıştır.